

poskakuje — dovolite mi torej, gospod nadporočnik, da plačam štefan vina!»

»Drugo pot, Pavlešič, danes ste vi moj gost!« Po teh besedah sem ga povabil, naj sede k mizi.

Pri večerji mi je pripovedoval, da se mu je v Ameriki izprva slabo godilo, potem pa malo bolje, a prihraniti si ni mogel mnogo, ker je bil vedno malo bolehen.

Drugi dan se je Pavlešič oglasil pri vojaški oblasti in tam naknadno potegnil priznano mu doklado.

Mislím, da oni dan, ko je Pavlešič odhajal iz Ljubljane na svoj dom, na celem božjem svetu ni bilo srečnejšega človeka od njega.

Pavlešič, ki je bil že nekoliko bolehen iz Amerike prišel, je umrl dne 2. januarja 1888. l. na svojem domu, zapustivši mlado ženo z dvema hčerkama. Pokopan je pri Sv. Duhu pri Semiču na Dolenskem. Na njegovem grobu ni nobenega spomenika. Svetinje, katere si je bil v Bosni zaslužil, je vzel s seboj v grob.

* * *

Predaleč bi zašel, ako bi hotel obujati še dalje spomine na slavne čine slovenskih vojakov: naj jih bo za to pot dovolj. Navedeni zgledi nam že bistro pričajo, da so naši fantje povsod, kamor so bili postavljeni, storili več nego svojo dolžnost in se tako hrabro ponašali, da so celo nasprotnika prisilili do priznanja in občudovanja.

LISTEK.

Tavčarjevih »Povesti« je izšel v Kleinmayrjevi in Bambergovi zalogi kakor prejšnja dva sedaj že tretji zvezek. (Str. 311. Cena vezanega izvoda 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več.) — Kot edino večje božično književno darilo smo veseli pozdravili tretji zvezek Tavčarjevih del, tembolj, ker obsega poleg »Grajškega pisarja« (zgodovinske podobe, izšle l. 1889. v našem listu) znamenito zgodovinsko novelo »Ivan Solnce«, ki je izhajala v »Slovanu« l. 1885. in 1886. — Dasi so današnji časi silno neugodni poziji, zlasti romantiški, se ob Tavčarjevih povestih prav radi zopet pogreznemo v nedavne čase, ko smo se z drugačno dušo, z drugačnim srcem, pa pač tudi v drugačnih razmerah naslajali z divno njegovo romantiko, ter si pribavimo z njih čitanjem par uric romantiške zamaknjivosti. A hkrati obžalujemo, da stvaritelju teh divnih romantiških slik ni bilo usojeno, da bi bil ostal v tem romantiškem svetu ter nam proizvajal obenem kot začaranec in čarovnik slike iz tistega čudesnega milieuja — nego je okrutna realitika njega samega in z njim vred tudi naš izgnala iz romantiškega raja. A Tavčar nam bi bil lahko postal naš Hauff, naš Scott ter nam bi bil pred strme-

čimi očmi vzčaral vso našo zgodovino v romantiško-rožnatem svitu. »Es hat nicht sollen sein, es wär' zu schön gewesen!« Romantika je sirena, še nevarnejša sirena pa je menda — politjka. — Kot »filološko« uredništvo, za kakršno nas proglašajo, moramo seveda opozoriti na to posebnost, da je tretji zvezek Tavčarjevih povesti, če se ne motimo, prva knjiga, ki je uravnana po načelih bodočega uradnega pravopisa slovenskega. Naravno; kajti prof. Levce, ki je prevzel »jezikovno popravo« Tavčarjevih povesti, je tudi oče onega pravopisa, kateri se menda skoro objavi, upamo, da ne samo »in usum scholarum«.

Popevčice milemu narodu. Zložil Anton Hribar (Korinjski). V Celju. Tiskal Dragotin Hribar. To najnovejšo zbirko izvirnih pesmi priporočamo rojakom. Prihodnjič izpregovorimo kaj več o ti lepi knjigi.

Miklosichs Jugend- und Lehrjahre. Von Dr. Mathias Murko. Tako se glasi 75 str. broječa knjižica, ki je izšla kot poseben odtisk zbornika »Forschungen zur neueren Litteraturgeschichte.« (Weimar. Verlag von Emil Felber. 1898.) Vkljub vsi temeljitosti in natančnosti v navajanju porabljenih virov vendar slog in dika te razprave nikakor nista suhoparna, ampak prav čvrsta in zanimiva, tako da smo napram gospodu avtorju izrekli željo, da bi tak korenit, a poleg tega vendar sveže pisan životopis moža, katerega delovanje je tako tesno spojeno z našim slovstvom, zlasti sodil v naš list. Zlasti poglavje: »Die nationalpatriotischen litterarischen und wissenschaftlichen Bestrebungen in Graz« (str. 31 do 60) se dostaje znamenite dobe našega slovstva. In g. dr. Murko se je res vdal naši prošnji ter drage volje obljubil, da skoro priredi lepo svojo razpravo za Zvonovo občinstvo, v katerega imenu ga zanjo že naprej toplo zahvaljujemo.

Uspomeni Matije Valjavca. Nekrolog. Napisal dr. August Musič. Preštampano iz »Izjetopisa« Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti za g. 1897. U Zagrebu. Tisak Dioničke tiskare. 1898. 8°. 25 str.

Našemu rojaku g. dr. Musiču je pripadla naloga, da izpregovori v svečani seji nekrolog drugu in rojaku svojemu, nepozabnemu Matiji Valjavcu. To nalogo je izvršil učeni gospod doktor z ljubeznijo in spretnostjo. Opisal je njegovo življenje, njegovo javno delovanje v šoli in njegovo književniško ter učenjaško delovanje. Le-to je razdelil v tri dobe. V prvi leposlovni dobi je pisal Valjavec slovenski, v drugi folklorski slovenski in hrvaški, v tretji znanstveni samo hrvaški. — Pridružujemo se tudi mi vzkliku »Slava Valjavcu!« —

O ti priliki naj omenimo, da je srbska »Iskra«, katera je izhajala lani v Belgradu, a je morala po enoletnem izhajanju prestat, ker je bil njen urednik promeščen iz Belgrada v Niš, prinesla v 14. številki sliko našega Valjavca, v 16. in 17. številki pa životopis njegov iz peresa profesorja in urednika Andre Gavrilovića. V tem životopisu slavi pisatelj Valjavca kot učenjaka, ki je spajal duševno vsa tri plemena južnoslovenska, slovensko, srbsko in hrvaško.

»Goriška tiskarna« A. Gabrščekka izda v kratkem te-le knjige:

1. »Ben Hur«. Roman iz Kristusovih časov. Angleški spisal general Ludvik Wallace. Okoli 25 tiskanih pol v veliki 8°. Cena gl. 1'20. — Ta roman je zbudil velikansko senzacijo po vsem svetu; preveden je skoro v vse evropske jezike. Vrhbosenski kapitelj je oskrbel ali vsaj obljubil hrvaški prevod. Pripomnimo naj še, da je slovenski prevod najcenejši.

2. »Venec slovanskih povesti.« Knjiga II. Okoli 12 tiskanih pol v 8°. Cena 55 kr. s poštnino vred.